

**Procedura obserwacji zajęć
w XL Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi
im. Stefana Żeromskiego w Warszawie**

- I. Obserwacje przeprowadza dyrektor lub wicedyrektor szkoły i obejmują one wszystkie zajęcia organizowane dla uczniów szkoły na terenie placówki w godzinach zajęć dydaktycznych, a także poza terenem placówki oraz jako zajęcia dodatkowe/fakultatywne.
- II. Nie obserwuje się zajęć, jeżeli obecność osób trzecich może zakłócić przebieg pracy diagnostycznej lub terapeutycznej z uczniami.
- III. Rodzaje obserwacji:
 1. Diagnozująca.
Cel: obserwacja wiedzy, umiejętności i postaw uczniów.
Problematyka (opanowanie przez uczniów kluczowych umiejętności):
 - rozwiązywanie problemów w sposób twórczy,
 - stosowanie wiedzy w praktyce.
 2. Doradczo-doskonaląca.
Cel: doskonalenie procesu lekcyjnego (w odniesieniu do nauczycieli stażystów, kontraktowych, mianowanych).
Problematyka:
 - tok lekcji,
 - ocenianie,
 - stosowanie WO,
 - motywowanie uczniów do nauki,
 - oddziaływanie wychowawcze nauczyciela,
 - relacje nauczyciel–uczeń,
 - realizacja celów i założeń programowych,
 - realizacja podstawy programowej,
 - racjonalne wykorzystanie czasu lekcji.
 3. Oceniająca.
Cel: ocena kompetencji przedmiotowych, dydaktycznych i psychologicznych nauczyciela.
Problematyka:
 - dobór treści kształcenia,
 - adekwatność stosowanych ćwiczeń do celów szczegółowych,
 - logika w konstruowaniu zajęć,
 - korzystanie z różnorodnych środków dydaktycznych,

- komunikatywność nauczyciela,
- współpraca z uczniami – przejmowanie informacji zwrotnych,
- panowanie nad emocjami.

4. Kontrolna/ doraźna (niezapowiedziana).

Cel: eliminowanie niepożądanych sytuacji i zachowań mających miejsce podczas zajęć.

Problematyka: w zależności od potrzeb bieżących.

IV. Zakres obserwacji:

1. Lekcje, w tym również godziny z wychowawcą.
2. Zajęcia kół przedmiotowych i kół zainteresowań, w tym również biblioteka szkolna.
3. Zajęcia sportowe.
4. Zajęcia prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego.
5. Zajęcia w terenie, wycieczki szkolne.
6. Reprezentacja szkoły w środowisku (konkursy, rozgrywki, spotkania).

V. Planowanie obserwacji – dyrektor szkoły na każdy rok szkolny opracowuje:

1. Problematykę obserwacji, która wynika z analizy i wniosków ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
2. Harmonogram obserwacji.
3. Plany przedstawione na początku roku szkolnego podlegają modyfikacji i aktualizacji, uwzględniających sytuacje szkolne oraz wyższe konieczności.

VI. Termin – obserwacja odbywa się w terminie wybranym i zaproponowanym przez nauczyciela. W wyjątkowych przypadkach (brak dyscypliny na lekcji, skargi rodziców) obserwacja może odbyć się bez zapowiedzi, w terminie i klasie wybranych przez obserwującego. Niezapowiedziana obserwacja może również wiązać się z podjętymi działaniami diagnostycznymi wobec wybranego zespołu klasowego uczniów/nauczycieli (celem jest uzyskanie potwierdzenia sytuacji zgłaszanej lub innych wskazówek nakreślających relacje U – N).

VII. Częstotliwość obserwacji pracy nauczycieli:

- nauczyciel posiadający stopień awansu zawodowego przynajmniej nauczyciela mianowanego – obserwacje przeprowadzane przynajmniej raz w ciągu roku szkolnego (w tym także przy okazji obserwacji uczniów oraz kontroli dokumentacji szkolnej czy realizacji podstawy programowej),
- nauczyciel kontraktowy i nauczyciel stażysta – obserwacje przeprowadzane co najmniej raz w ciągu półrocza. Lekcje nauczyciela stażysty obserwuje opiekun stażu co najmniej raz w miesiącu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dyrektor może odstąpić od obserwacji zajęć dydaktycznych u określonego nauczyciela na rzecz badania innych form działalności edukacyjnej nauczyciela w szkole (zajęcia pozalekcyjne, realizacja projektów, lekcje w terenie).

VIII. Przygotowanie do przeprowadzenia obserwacji – nauczyciel stażysta, który uzgodnił z dyrektorem/wicedyrektorem termin obserwacji, ma obowiązek na dwa dni przed tym terminem przedłożyć obserwowanemu scenariusz lekcji oraz rozkład materiału/plan wynikowy z danego przedmiotu. W tym samym terminie odbywa się rozmowa przedobserwacyjna, która obejmuje:

1. Planowany temat zajęć.
2. Cele (ogólny i operacyjne) obserwowanych zajęć.
3. Planowane formy przeprowadzenia zajęć.
4. Przebieg zajęć.
5. Inne informacje.

Z rozmowy dyrektor sporządza notatkę (arkusz przedobserwacyjny), podpisywaną przez nauczyciela i obserwowającego.

IX. Obserwacja zajęć odbywa się bez ingerencji w zaplanowany temat i tok. Zostaje odnotowana w zeszycie spostrzeżeń Dyrektora, e- dzienniku lekcyjnym lub dzienniku zajęć pozalekcyjnych (dodatkowych).

X. Omówienie obserwowanych zajęć – omówienie obserwacji powinno odbyć się w dniu jej przeprowadzenia, a w uzasadnionych przypadkach w terminie trzech dni roboczych po jej przeprowadzeniu. Składa się z dwóch części:

1. Nauczyciel stażysta:
 - czy były odstępstwa od planowanej konstrukcji lekcji; jeżeli tak, to czym spowodowane,
 - czy zaplanowane cele operacyjne zostały osiągnięte; jak zostanie to sprawdzone,
 - jakie sposoby badania osiągnięć edukacyjnych uczniów stosuje nauczyciel.
2. Obserwujący:
 - spostrzeżenia z obserwacji zajęć: dobór tematu, metod pracy i środków dydaktycznych, organizacja zajęć, aktywizacja i ocenianie uczniów,
 - spostrzeżenia z analizy dokumentacji pedagogicznej i wychowawczej nauczyciela,
 - sformułowanie wniosków i zaleceń (w zależności od potrzeb).

W czasie rozmowy wypełniany jest arkusz obserwacyjny, który podpisuje nauczyciel oraz obserwujący zajęcia.

XI. Jeżeli nauczyciel stażysta nie uzgodnił terminu obserwacji we wskazanym w harmonogramie miesiącu, obserwujący ma prawo wybrać termin według własnego uznania oraz poszerzyć obszar obserwacji o elementy dodatkowe (sprawdzenie prac klasowych w zakresie poprawności i właściwości oceniania, zajęć dodatkowych, realizację podstawy programowej in.). W powyższej sytuacji obserwacja odbywa się bez wcześniejszej zapowiedzi.

Procedura obserwacji zajęć dla/z uczniami w XL Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Stefana Żeromskiego w Warszawie

XII. Wnioski z obserwacji są przedstawiane podczas zebrań rady pedagogicznej co najmniej raz w roku w ramach sprawozdania z nadzoru pedagogicznego oraz wykorzystywane do planowania pracy w następnym roku szkolnym.

Warszawa, 2013-08-30
Anna Szczepańska-Filipp